

**Plán práce koordinátora finančnej gramotnosti
školský rok 2019/2020**

Koordinátor finančnej gramotnosti
Mgr. Mária Konečná

1. Charakteristika

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Táto schopnosť je podmienená vekom, rodinou, kultúrou a umožňuje jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a meniace sa ekonomické prostredie. Ako ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov sa uplatňuje i v jednotlivých vyučovacích predmetoch školy. Národný štandard finančnej gramotnosti naznačuje akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Pri uplatňovaní jednotlivých tém a kompetencií finančnej gramotnosti je zachovávaný vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety a tieto sú riešené vo vzťahu:

- k fungovaniu jednotlivca, domácností a podnikov v ekonomickej sfére,
- k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom,
- k modelom zabezpečenia jednotlivca a domácností peniazmi,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb
- ku vzdelávaniu angažovaných a zodpovedných občanov
- k zvýšeniu tvorivosti a inovácií v existujúcich organizáciách
- k rozvoju vedomostí a ambícií založiť podniky a nové pracovné miesta
- k vytvoreniu udržateľného rastu a kultúrneho, sociálneho a ekonomického rozvoja
- k poskytovaniu príležitosti a nástrojov pre jednotlivcov utvárať svoj vlastný život.

V rámci jednotlivých vyučovacích hodín sa učitelia budú snažiť sprostredkovať žiakom základné poznatky, rozvíjať v nich zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Žiaci budú vedení k tomu, aby vedeli posúdiť význam trvalých životných hodnôt, zväziť vplyv peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanoviť životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb, aby vedeli používať spoľahlivé informácie a rozhodovacie procesy pri osobných financiách, rozumeli a orientovali sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny, vedeli vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu, v rámci možností dokázali organizovať osobné financie a používali rozpočet na riadenie hotovosti, orientovali sa v problematike udržania výhodnosti, požičiavania za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu, vedeli aplikovať rôzne finančné stratégie (veku primerané), ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi, používajú primerané stratégie riadenia rizík.

Ciele finančnej gramotnosti budú napĺňané aplikáciou vhodných metód a foriem práce – práca s informačnými zdrojmi, diskusia, tvorba projektov, problémové metódy, situačné a rolové hry, besedy, pojmové mapy, ... Žiaci budú zoznamovaní s ekonomickými problémami spoločnosti a aktívne zapájaní do práce na hodine. Počas jednotlivých vyučovacích hodín budú žiaci vedení k hospodárnemu zaobchádzaniu s osobnými vecami, k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. Žiaci sa naučia riešiť úlohy a problémy, s ktorými sa môžu stretnúť v praxi. Všetci pedagogickí zamestnanci budú spolupracovať s koordinátorom finančnej gramotnosti.

2. Ciele

Žiak získa schopnosť:

- ✓ definovať osobné životné potreby, ktoré vedú k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať určitú životnú úroveň
- ✓ rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti
- ✓ porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života
- ✓ orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť
- ✓ argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému
- ✓ tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť
- ✓ čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla
- ✓ schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich
- ✓ používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií
- ✓ sústrediť sa na podstatu riešeného problému, rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa
- ✓ upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti – samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, systematickosť pri riešení úloh, sebavzdelávanie

Štandard gramotnosti	finančnej	Stupeň dosiahnutého vzdelania
Úroveň 1		primárne – prvý stupeň ZŠ (1. – 4. ročník základných škôl)
Úroveň 2		Nižšie stredné vzdelanie – druhý stupeň ZŠ (5. – 9. ročník základných škôl)

3. Témy finančnej gramotnosti

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
2. Plánovanie, príjem a práca
3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov
4. Úver a dlh
5. Sporenie a investovanie
6. Riadenie rizika a poistenie

3.1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiastková kompetencia 1: *Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach*

Čiastková kompetencia 2: *Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov*

Čiastková kompetencia 3: *Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi*

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Úroveň 2:

Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov.

Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov.

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient).

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Úroveň 2:

Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu.

Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík.

Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR.

Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Úroveň 2:

Identifikovať korupčné správanie.

Identifikovať podvodné správanie.

Uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov.

3.2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Úroveň 2:

Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). Charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Úroveň 2:

Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory).

Zostaviť rozpočet domácnosti.

Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby.

Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi.

Navrhnuť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

3.3 Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Čiastková kompetencia 4: Popísať používanie rôznych metód platenia

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Úroveň 2:

Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.

Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Úroveň 2:

Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.

Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky. Opísať základné typy bankových produktov.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Úroveň 2:

Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov.

Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Úroveň 2:

Opísať moderné spôsoby platenia.

Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné).

Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene.

Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

3.4 Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Úroveň 2:

Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty.

Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie.

Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Úroveň 2:

Uviest' príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov.
Vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Úroveň 2:

Uviest' príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.
Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

3.5 Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Úroveň 2:

Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.
Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviest' príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.
Uviest' možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti).
Zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.

3.6 Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: *Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie*

Čiastková kompetencia 2: *Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením*

Čiastková kompetencia 3: *Charakterizovať komerčné poistenie*

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Úroveň 2:

Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť.

Vysvetliť podstatu a význam poistenia.

Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Úroveň 2:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia.

Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel.

Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Finančné vzdelávanie na primeranej úrovni realizujeme od začiatku povinnej školskej dochádzky, teda už v prvom ročníku základnej školy.

4. Formy uplatňovania finančnej gramotnosti

- Integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu vhodných vyučovacích predmetov a výchovného obsahu triednických hodín
- Svetový deň mlieka (30.9.2018)
- Svet peňazí, ovocný deň (17.10.2018)
- Svetový deň sporenia (31.10.2018)
- Vianočná dobročinná burza –pečenie Medovníčkov (december 2018)
- Svetový deň vody (22.3.2019)
- Deň Zeme (22.4 2019)
- Zber papiera (apríl 2019)

4.1 Integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu vhodných vyučovacích predmetov a výchovného obsahu triednických hodín

4.1.1 Uplatňovanie finančnej gramotnosti v rámci primárneho vzdelávania – ISCED 1

Už na 1. stupni sa žiaci stretávajú s peniazmi, napr. v podobe vreckového, dary od rodičov. Cieľom finančnej gramotnosti je učiť ich k hodnote peňazí, čo si za ne človek môže alebo nemôže kúpiť, ako s peniazmi hospodárne narábať. Je to základ toho, keď tieto deti budú dospelé, aby vedeli viesť svoje financie, dokázali s nimi rozumne hospodáriť a vedeli sa orientovať na finančnom trhu.

1. stupeň ZŠ - ISCED 1

Žiak na 1. stupni získava informácie o finančnej gramotnosti primerane k veku, pričom sa získané vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje rozširujú špirálovite vzhľadom na obsah učiva a vek žiakov.

Literatúra s ktorou žiaci 1. stupňa pracujú na hodinách: Reiterova, M a Kosárová, Z...: Finančná gramotnosť pre 4. ročník základných škôl, vyd. Príroda 2013, ISBN: 978-80-07-02220-1

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

- ✓ pomenovať základné ľudské hodnoty – život, zdravie, rodina
- ✓ vytvoriť rebríček hodnôt
- ✓ pomenovať základné ľudské potreby – jedlo, šatstvo, veci osobnej potreby, hračky, peniaze, teplo,
- ✓ robiť zoznam životných potrieb v domácnosti, ktoré musia rodičia platiť zo mzdy
- ✓ posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny
- ✓ vymenovať vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti
- ✓ uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti, osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s učebnými pomôckami, školskými potrebami a predmetmi
- ✓ poznať hodnotu zariadení, s ktorými žiak pracuje a zaobchádzať s nimi šetrne – počítač, notebook, tablet, tlačiareň, interaktívna tabuľa,
- ✓ oboznámiť sa a naučiť sa rozlišovať peniaze a ich hodnotu
- ✓ bohatstvo a chudoba

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

- ✓ reklama, niekedy nepravdivá, zavádzajúca
- ✓ poznať základné práva spotrebiteľov
- ✓ prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia – význam peňazí, priority tovaru
- ✓ slovo re-KLAM-a – nie všetko, čo sa v nej uvádza je pravda
- ✓ kontrolovať osobné údaje a informácie – kľúč od domu, cenné veci v dome, ...
- ✓ urobiť zoznam želaní a potrieb a určiť poradie dôležitosti
- ✓ urobiť zoznam základných životných potrieb a premyslieť ich finančnú náročnosť (môžem si kúpiť len to, na čo mám peniaze)
- ✓ vedieť riešiť finančné situácie súvisiace s klamstvom, podvodom, nečestným správaním

Využitie v predmete: Matematika, Slovenský jazyk a literatúra, Cudzí jazyk, Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda, Etická výchova, Informatika, Náboženská výchova, Triednická hodina

Plánovanie, príjem a práca

- ✓ štúdium je prvým predpokladom pre získanie zamestnania
- ✓ vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a domácnosti k peniazom
- ✓ vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny
- ✓ opísať príklady základných životných potrieb
- ✓ opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka
- ✓ poznať zmysel sporenia – napr. šetrenie do pokladničiek
- ✓ vlastné peniaze (vreckové), ako s nimi hospodáriť, čo si za ne môžem kúpiť, vytýčiť si cieľ, napr. kniha, školský výlet, bicykel, ...
- ✓ urobiť a viesť si osobný rozpočet *príjem – výdavky* (napr. príjem = pomoc v domácnosti)
- ✓ hra na obchod – čo si môžem kúpiť
- ✓ poznať cenové relácie v rôznych obchodoch
- ✓ zodpovedné rozhodovanie pri nákupe
- ✓ vedieť opísať za čo všetko rodičia v domácnosti platia – elektrina, voda, plyn, telefón, odpad, potraviny,
- ✓ poznať charitatívne organizácie – ako môžem pomôcť, význam, pozor na podvodníkov
- ✓ vedieť porovnať cestovanie z finančného hľadiska, vedieť si kúpiť cestovný lístok
- ✓ naučiť sa ako môžem ušetriť peniaze – požičiavanie kníh v knižnici, vyhľadávanie informácií na internete, posielanie e-mailov
- ✓ vedieť vyrobiť vlastnoručne darček pre blízku osobu, a tak ušetriť peniaze

Využitie v predmete: Matematika, Slovenský jazyk a literatúra, Cudzí jazyk, Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda, Informatika, Etická výchova, Pracovné vyučovanie, Triednická hodina

Úver a dlh

- ✓ opísať situácie, kedy človek nakupuje predmety a kedy si požičiava peniaze, popísať dôsledky oboch možností
- ✓ požičiavanie osobných vecí spolužiakom
- ✓ vedieť reagovať v prípade nezodpovedného človeka, čo sa môže stať pri požičiavaní

Využitie v predmete: Matematika, Slovenský jazyk a literatúra, Cudzí jazyk, Etická výchova, Náboženská výchova, Triednická hodina

Sporenie a investovanie

- ✓ vedieť akú úlohu plní banka
- ✓ poznať zmysel sporenia

Využitie v predmete: Matematika, Etická výchova, Triednická hodina

Riadenie rizika a poistenie

- ✓ poznať pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi (zadĺženie sa v dôsledku väčších výdavkov ako príjmov, vreckové na týždeň si miniem za dva dni a potom si požičiam od kamaráta)
- ✓ poistenie a jeho význam v prípade školského výletu alebo exkurzie

Využitie v predmete: Matematika, Triednická hodina

4.1.2 Uplatňovanie finančnej gramotnosti v rámci nižšieho stredného vzdelávania –ISCED 2

Finančné vzdelávanie na 2. stupni základnej školy nadväzuje na finančné vzdelávanie na 1. stupni základnej školy.

Literatúra s ktorou žiaci 2. stupňa pracujú na hodinách: Reiterova, M.: Finančná gramotnosť pre 2. stupeň základných škôl, vyd. Príroda 2014, ISBN: 978-80-551-4907-3

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete slovenský jazyk a literatúra

Ročník	Téma - obsah
5.	E-mail, sms, plagát, inzerát, reklama
6.	Interview, reklama, diskusia – argument a protiargument
7.	Plagát, inzerát, reklama – prezentácia, diskusia
8.	Aká je budúcnosť plastov? Diskusia, diskusný príspevok, vlastný názor. Tri želania – rozprávanie.
9.	Príslovkové určenie – Kde, Kedy, Ako a Prečo vznikli peniaze? Poštový peňažný poukaz. Úradný list, úradný životopis, objednávka, reklamácia, sťažnosť, žiadosť.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete anglický jazyk

Ročník	Téma - obsah
5.	Číslovky od 0 – do 100. Môj svet. Rodina a priatelia. Čas. Ľudia.
6.	Radové číslovky – dátum. Moja rodina, moja škola. Náš školský výlet. Naše prázdniny. Riešenie problémov: Jedálny lístok. Televízne programy.
7.	Jedlo. V obchode. Porovnávanie cien: Môj život. Moja rodina. Ako pomáham doma– nakupovanie, vreckové.
8.	Londýn, anglická libra, zmenáreň. Porovnávanie cien tovarov.
9.	Svet práce. Brigády, zárobky, skúsenosti z brigád, vreckové. Zamestnanie, kariéra.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete nemecký jazyk

Ročník	Téma - obsah
7.	Rodina
8.	Oslavujeme.
9.	Osobnostný portrét.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete matematika

Ročník	Téma - obsah
5.	Tvorit' úlohy z praxe - slovné úlohy spojené s obchodovaním, porovnávaním cien tovaru, výdajmi v domácnosti, ...Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie (primerané veku) pri nákupe
6.	Vedieť uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote – ceny tovaru v eurách. Riešiť slovné úlohy – nákup, predaj, zľavy a akcie – sú skutočne vždy výhodné? Cena práce – mzda platená za hodinu / za počet vyrobených kusov (výkon). Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia. Možnosti získania peňazí na nákup pozemku, domu, bytu, záhrady s určitými rozmermi – úver, pôžička, sporenie,...
7.	Primerané slovné a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva. Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. Definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu.
8.	Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti. Príjem = kladné číslo, výdavky = záporné číslo. Vedieť pripraviť rozpočet na plánovanie pravidelných výdavkov a úspor.
9.	Príklady na výpočty príjmov/výdavkov – nákup, predaj, práca a mzda.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete informatika

Ročník	Téma - obsah
5.-9.	Vedieť prezentovať svoj postoj k peniazom aktívnym podieľaním sa na spravovaní financií v rodine a osvojuje si, čo znamená žiť hospodárne. Informácie okolo nás – prezentácie, vytvorenie plagátu. Osvojovať si potrebu hospodárneho zaobchádzania s učebnými pomôckami a školskými potrebami a predmetmi v škole. Dokázať pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vedieť opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vyhľadávanie informácií. Odhalíť bežné typy spotrebiteľských podvodov, včítane on-line podvodov. Informačná spoločnosť – počítačová kriminalita, legálnosť programov, autorské práva. Identifikovať relevantné finančné informácie potrebné na prijatie rozhodnutia.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete fyzika

Ročník	Téma - obsah
6.	Vedieť ohodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých.
7.	Vedieť riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet ceny za spotrebné teplo. Vedieť získať informácie o energetickej hodnote a rôznych cenách základných potravín.
8.	Vedieť si uvedomiť aj finančnú hodnotu okuliarov pri odstraňovaní chýb oka. Vedieť aplikovať vzťah na výpočet práce a cenu práce v úlohách. Dokáže zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie aj z finančného hľadiska.
9.	Chápať cenové rozdiely medzi elektrickými spotrebičmi podľa výšky spotreby elektrickej energie. Iné zdroje energie.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete chémia

Ročník	Téma - obsah
7.	Chemická výroba – Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Pomenovať základné ľudské potreby. Prírodné suroviny (potreba separácie odpadov, recyklácie). Metódy oddeľovania zložiek zmesi – Čistenie odpadových vôd, destilácia. Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca (Horenie látok so vzdušným kyslíkom). Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny (Hasenie horiacich látok).
8.	Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia (pH roztokov). Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby (Alkalické kovy – biogénne prvky, potravinové zdroje).
9.	Zdroje uhlíkovodíkov – ropa, zemný plyn, uhlie a ich vplyv na životné prostredie. Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu. Kyslíkaté deriváty – alkoholy – Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti. Prírodné látky – cukry, tuky, bielkoviny. Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti. Vedieť uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete biológia

Ročník	Téma - obsah
5.	Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, šetriť drevo, recyklovať odpad. Šetriť vodu, využívanie alternatívnych zdrojov energie.
6.	Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, využívanie alternatívnych zdrojov energie. Porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu.

7.	<p>Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.</p> <p>Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.</p> <p>Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.</p>
8.-9.	<p>Osvojiť si čo znamená žiť hospodárne. Šetriť prírodné zdroje, fosílnu palivú a nerastné suroviny (znižovanie nákladov na energiu = úspora financií v domácnosti). Využívanie alternatívnych zdrojov energie.</p>

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete dejepis

Ročník	Téma - obsah
5.	<p>Čo potrebujeme vedieť pri prechádzke časom. Písomné historické pramene. Kde sme bývali v minulosti a kde bývame dnes.</p> <p>Ako si človek vytváral rodinu. Práca – trest alebo radosť. Detská práca. Prvé knihy. Médiá. Keď zlyhá komunikácia.</p>
6.	<p>Doba bronzová, medená, železná. Civilizácie starého orientu. Grécka kultúra. Rímska ríša, dôsledky jej rozpadu. Ako sa žilo v stredoveku.</p>
7.	<p>Slovania, Veľká Morava, Slováci v Uhorskom kráľovstve – banské mestá, Kremnica, mincovňa, dukát.</p> <p>Humanizmus a renesancia, výroba kníh. Gotika, objavné plavby, zlato, dobyvatelia. Dôsledky zámorských objavov – hospodárske zmeny.</p> <p>Habsburská monarchia – osvietenské reformy.</p>
8.-9.	<p>Priemyselná revolúcia. Osvietenstvo. Slováci a revolučný rok 1848/49. Modernizácia a industrializácia. Matica slovenská. Vyst'ahovalectvo. Prvá svetová vojna. Dôsledky rozpadu Rakúsko - Uhorska. Vznik ČS.</p>

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete geografia

Ročník	Téma - obsah
5.	<p>Opísať možnosti finančnej pomoci pri živelných pohromách a katastrofách.</p> <p>Financovanie opráv pamiatok UNESCO.</p>
6.	<p>Vedieť posúdiť pojmy bohatstvo a chudoba, environmentálne problémy, rozdiely. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Afriky. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Ázie (kasty) v súvislosti s hospodárskymi aktivitami človeka.</p>
7.	<p>Posúdiť problematiku financovania pamiatok UNESCO. Bankovníctvo. Finančná zodpovednosť, banky (dlhy, úspory), problematika pôžičiek z EB. Európska únia. Vedieť posúdiť rozdiely v hospodárskej úrovni krajín EÚ.</p>
8.	<p>Slovensko – vedieť posúdiť problematiku bohatstva a chudoby, vyst'ahovalectva. Hospodárska kríza. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi v súvislosti s cestovným ruchom.</p>
9.	<p>Vedieť posúdiť pojmy bohatstvo a chudoba, environmentálne problémy, rozdiely. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Austrália a Oceánia. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Ameriky (Latinská Amerika, banánové republiky) v súvislosti s hospodárskymi aktivitami človeka.</p>

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete občianska náuka

Ročník	Téma - obsah
5.	Moja škola.
6.	Život v minulosti a dnes.
7.	Usporiadanie ľudskej spoločnosti. Prečo sú vo svete vojny. Základné ľudské práva a slobody. Participácia v širšom spoločenskom prostredí – dobrovoľníctvo.
8.	Občianske práva – ochrana spotrebiteľov. Štát a právo. Rodinné právo. Trestné právo. Rovnaký prístup ku všetkým deťom. Právo na vzdelanie a hru. Práva menšín.
9.	Základné ekonomické otázky. Typy ekonomík. Trhový mechanizmus. Ako sa stať podnikateľom. Spotreba a spotrebiteľ. Peniaze a funkcia peňazí. Banky a sporiteľne. Poisťovne. Produkty a služby bánk. Sporenie. Druhy sporenia. Euro v SR. Osobné financie. Hospodárenie v domácnosti. Štátny rozpočet. Dane a daňová sústava. Ochrana spotrebiteľa. Vplyv reklamy na spotrebiteľov. Práva spotrebiteľa v EU.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete etická výchova

Ročník	Téma - obsah
5.	Riešenie problémov – drogy, choroby, znečisťovanie životného prostredia. Radosť a vďačnosť, aký je môj svet. Vzťah k starým, chorým, postihnutým ľuďom.
6.	Drogová závislosť, hazardné hry. Hľadám svoj vzor. Pozitívne vzory v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v histórii a literatúre. Hodnoty priateľstva, čo môžem urobiť pre druhých.
7.	Ako čeliť manipulácii a tlaku. Etické hodnoty vzťahu k vlastnej rodine. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty. Pravidlá hry práva a povinnosti v rodine.
8.	Ochrana života a starostlivosť ozdravie. Škodlivosť fajčenia, alkoholu, drog,... Ekonomické hodnoty a etika.
9.	Plánovanie svojej budúcnosti. Vedieť povedať nie, sebaovládanie. Hracie automaty, nadmerné sledovanie televízie, počítačové hry. Masmediálne vplyvy. Ochrana pred vplyvom siekt.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete technika

Ročník	Téma - obsah
5.-9.	Remeselná výroba, výrobok. Želania, potreby, peniaze. Peniaze a práca. Rozpočet. Priemysel na Slovensku. Dopravné prostriedky. Elektronika – pojem ľudská práca, životné potreby, hodnoty, jednotlivci v ekonomickej oblasti, finančná zodpovednosť, mzda.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete hudobná výchova

Ročník	Téma - obsah
5.	Slovenská populárna hudba.
6.	W. A. Mozart. Opera, opereta, balet.
7.	Hviezdy rokovej hudby. Hudba na internete.
8.	Skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov. Muzikál

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete výtvarná výchova

Ročník	Téma - obsah
5.	Podnety architektúry. Podnety tradičných remesiel.
6.	Podnety tradičných remesiel. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta.
7.	Výtvarná príprava filmu, videa. Návrh úžitkového predmetu.
8.	Odievanie. Umenie v galérii, výstavy. Súčasné umenie, dizajn, architektúra, interiér/exteriér. Reklama.
9.	Moderné umenie. Rôzne druhy médií. Úprava zovňajšku. Tradičné remeslá.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete telesná a športová výchova

Ročník	Téma - obsah
5.-9.	Úrazové poistenie. Financovanie školských športových súťaží. Lýžiarský výcvik. Plavecký výcvik.

4.2 Medzinárodný deň eura (24. september)

V tento deň sa klasické hodiny matematiky vymenia za hodiny súťaží, hlavolamov, skladačiek, príkladov so spoločným menovateľom – eurom. „Deň Eura“ pre žiakov prvého stupňa je plný zábavných aktivít. Žiaci spoznávajú našu peňažnú menu: históriu, mince, bankovky, ochranné prvky bankoviek, eurozónu, výhody eura. Taktiež prebieha hlasovanie o najkrajšiu žiacku bankovku, ktorú si žiaci vyrobia na hodinách výtvarnej výchovy.

Návrh priebehu hodiny:

Deti sa rozdelia do skupín, zvolia si výstižné pomenovanie pre jednotlivé súťažné družstvá a medzi sebou súťažia. Na začiatku ich pani učiteľka preverí, či vedia, od kedy používame euro na Slovensku, ktoré krajiny majú tú istú menu, aké máme euromince a eurobankovky, ...

Následne si precvičujú počítanie s eurami, centami a učia sa riešiť slovné úlohy z finančníctva. Na základe vlastnej skúsenosti si overia, či vedia, koľko im má vydať pani predavačka v obchode. Ďalšou úlohou súťažiacich môže byť vypočítať príklady s eurami a centami, ktoré tvoria strany trojuholníkov, alebo i tieto trojuholníky poskladať tak aby strany trojuholníkov s rovnakou hodnotou susedili. Pri tejto disciplíne rozhoduje čas, najrýchlejšia dvojica získava najviac bodov.

4.3 Svetový deň mlieka (30. septembra)

Téma: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Kompetencie:

- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutie uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu

Počas prestávok žiaci 2. stupňa predávajú vlastnoručne vyrobené mliečne kokteily rôznych chutí (čokoládové, banánové a jahodové) ostatným žiakom školy. Žiaci zisťujú hodnotu peňazí, platenie/vydávanie, zhodnotia predaj. Ako sa nedať oklamať predávajúcim.

4.4 Žiacka cestovná kancelária (september- október)

Ide o projektovú úlohu, ktorú možno využiť pri preberaní učív o Slovensku. Najlepšie je zaradiť ju po učive o cestovnom ruchu a je vhodná pre žiakov 9. ročníka, pričom sa do projektu môžu zapojiť aj žiaci nižších ročníkov.

Cieľom úlohy je nielen spoznanie prírodných a kultúrno-historických krás Slovenska ako miesta cestovného ruchu samotnou bádateľskou činnosťou žiakov, ale najmä získanie praktických zručností – plánovanie viacdňového programu pre zahraničných turistov, kalkulácia celkových nákladov, získanie prehľadu o ubytovacích zariadeniach, verejnej doprave, vzdialenostiach medzi jednotlivými miestami a pod.

Žiaci pracujúci vo dvojiciach si vylosujú skupinu zahraničných turistov, pre ktorú majú pripraviť 10-dňovú poznávaciu cestu po Slovensku na základe konkrétnych požiadaviek danej cieľovej skupiny. Požiadavky sú súčasťou projektového zadania, ktoré každý žiak obdrží. Zámerne sú v šiestich variantách projektových zadaní rôznorodé skupiny potenciálnych klientov, aby sa žiaci museli vcítiť do konkrétnej situácie – rodina s deťmi, dôchodcovia, mladí ľudia a brali túto skutočnosť do úvahy pri zostavovaní svojho programu cesty.

Súčasťou úlohy je aj vytvorenie identity vlastnej cestovnej kancelárie, prezentácia nimi ponúkaného produktu cestovného ruchu, vytvorenie mapy, kde bude vyznačený priebeh trasy s navštívenými miestami a prípadne aj tvorba jednoduchej reklamnej brožúrky, pomocou ktorej sa klienti dozvedia o produktoch cestovnej kancelárie a v neposlednom rade samotná kalkulácia nimi spomínaného zájazdu.

V rámci tohto projektu v ktorom je využitá metóda projektového vyučovania, dochádza k efektívnemu učeniu, ktoré vychádza zo získaných poznatkov zo skutočného života. Ide o poznatky získavané naprieč viacerými vyučovacími predmetmi (geografia, matematika, biológia, občianska náuka, slovenský jazyk, anglický jazyk, dejepis,), pričom by sa žiaci mali naučiť uľahčiť si prácu systematizovaním poznatkov, ich triedením a používaním v iných oblastiach, v iných vyučovacích predmetoch. Získané vedomosti by sa mali stať komplexnými, zliať sa do jedného uceleného obrazu. Žiaci by sa tak mali naučiť myslieť v súvislostiach.

4.5 Ovocný deň (17. október)

Žiaci 2. stupňa predávajú ovocné poháre žiakom 1. a 2. stupňa. Cena 1€/pohár žiakom 2. st. a 0,50€ žiakom 1.st.. Žiaci 2. stupňa si pripravili tieto poháre na predmete svet práce a technika. Samotným predajom zisťujú hodnotu peňazí, platenie/vydávanie, zhodnotia predaj. Ako sa nedať oklamať predávajúcim.

4.6 Svetový deň sporenia (31. október)

Téma: plánovanie, príjem a práca. Sporenie a investovanie. Riadenie rizika a poistenie.

Kompetencie:

- poznať zmysel sporenia – mať záujem si niečo kúpiť alebo si tvoriť stabilnú finančnú rezervu (šetrenie do pokladničiek)
- poznať význam sporenia pre domácnosť, vedieť vytvoriť rodinný rozpočet
- vedieť vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov (opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky na týždeň – mňanie, sporenie a spoluúčasť)

Žiaci 1. stupňa si prečítajú rozprávku o troch grošoch; následne sa o nej porozprávajú – kde všade odchádzajú zarobené peniaze, kto bol v rozprávke bohatý a kto chudobný. Žiaci sa pokúsia sformulovať stručné a výstižné ponaučenie, ktoré vyplýva z daného príbehu.

Žiaci si vypracujú týždenný denník svojich osobných príjmov, výdavkov a investícií a následne vyhodnotia správnosť svojich finančných rozhodnutí.

4.7 Vianočná dobročinná burza. Pečenie medovníčkov. (december)

Téma: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov. Plánovanie, príjem a práca. Sporenie a investovanie. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov. Kompetencie:

- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- vedieť uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov
- schopnosť plánovať a vytvoriť rozpočet, získať zručnosti, vďaka ktorým vie, ako môže využiť svoje zdroje
- vedieť prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- vedieť uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe
- zvážiť príspevky na darčovstvo a filantropiu
- schopnosť efektívne spolupracovať v tíme, komunikácia (žiak pozná a využíva výhody spolupráce, uvedomuje si svoju mieru zodpovednosti pri plnení spoločne vytýčených cieľov, vie vhodne komunikovať s rovesníkmi i dospelými, vie veku primerane triediť informácie a správne ich použiť)

Realizácia

A) Prípravné aktivity -

1. Na vyučovacích hodinách výtvarnej výchovy, výchovy si žiaci v tímoch vytvoria názov a logo pre svoj stánok (predajný, ponukový, propagačný).
2. Na hodinách informatickej výchovy vytvoria informačné letáčky a pozvánky pre ostatných žiakov školy,
3. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry sa zamerajú na obsahovú stránku jednotlivých pozvánok, receptov, správne používanie skratiek, opis postupu práce.
4. Na hodinách matematiky sa žiaci budú zaoberať s mierami a váhami, naučia sa prakticky používať ich jednotlivé značky.

B) Dobročinná vianočná burza –predaj vlastnoručne vyrobených a ozdobených medovníčkov. Pri tejto činnosti si žiaci otestujú svoje manažérske schopnosti a základy finančnej gramotnosti. Dostanú sa priamo do kontaktu s peniazmi a učia sa s nimi pracovať a vážiť si ich. Spôsob naloženia s výťažkom z tohto predaja sa konzultuje spoločne s deťmi a rozhodne sa o najlepšom návrhu (pomoc vlastnej škole, nákup učebných a didaktických pomôcok na výchovno-vyučovací proces, dar deťom z nízkopríjmových rodín a v hmotnej núdzi). Žiaci majú možnosť si uvedomiť darčovstvo a význam charitatívnych organizácií.

4.8 Svetový deň vody (22. marec)

Deň Zeme (22. apríla)

Téma: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov.

Kompetencie:

- zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- vplyv reklamy na spotrebiteľa
- uvedomiť si hodnotu výrobkov
- naučiť sa prijímať finančne výhodné nákupné rozhodnutia

Žiaci 1. stupňa pomocou pracovného listu, ktorý znázorňuje ľudí v bežných denných situáciách, ktoré súvisia s vodou a odpadom, hľadajú rôzne spôsoby, ako sa aj oni sami môžu zapojiť a

ušetriť nejednu kvapku tejto vzácnej tekutiny, alebo ako pomôcť našej Zemi (znečistenie – triedenie komunálneho odpadu) a ušetriť financie domácnosti.
Okrúhly stôl: diskusia žiakov 2. stupňa o hospodárnom využívaní vody a produktov v domácnosti.
Cieľ: motivovanie k ochrane vody, prírody a jej šetreniu.

- možná alternatíva: enviromentálny – výchovnovzdelávací program

Očakávané výsledky

V budúcnosti očakávame, že žiaci budú vedení k tomu, aby vedeli posúdiť význam trvalých životných hodnôt, zvážiť vplyv peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanoviť životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb, aby vedeli používať spoľahlivé informácie a rozhodovacie procesy pri osobných financiách, rozumeli a orientovali sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a domácnosti, vedeli vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu, v rámci možností dokázali organizovať osobné financie a používali rozpočet na riadenie hotovosti, orientovali sa v problematike udržania výhodnosti, požičiavania za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu, vedeli aplikovať rôzne finančné stratégie (veku primerané), ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi, používali primerané stratégie riadenia rizík.

Plán práce koordinátora je otvorený, počas školského roka sa môže meniť a dopĺňať o ponúkané, aktuálne, resp. žiadané aktivity.

.....
Mgr. Mária Konečná
koordinátor finančnej gramotnosti

.....
Mgr. Stanislav Klimo
riaditeľ školy

Kolárovice 30. 08. 2019